

Протестанската пропаганда въ България.

— — —

Както католическата тъй и протестанската пропаганда до настоящиятъ вѣкъ бѣше твърдѣ малко извѣстна въ България. Ний видѣхми, че дѣятелността на протестанската пропаганда въ България до настоящиятъ вѣкъ повече са ограничаваше съ противодѣйствието противъ католическата пропаганда. А пакъ отъ началото на това столѣтіе, а най много отъ кримската война насамъ, протестанитѣ зехъ повечето да са стараѣтъ да разпространявѣтъ вѣроученіето си между Българитѣ. Въ началото на настоящето столѣтіе, средоточіето на протестанскитѣ миссіонерски общества, които дѣйствувахъ въ Европейска и Азіатска Турція, са на мѣрваше на островъ Малта. Въ 1811 год. едно отдѣленіе отъ библейското Лондонско общество додѣ въ Малта и донесе много духовни книги, написани на вѣсточнитѣ нарѣчія и напечатани отъ Библейското общество. Тѣзи книги са разпространявахъ по цѣль вѣстокъ по най долна цѣна. Отъ Малта обществото са разпространи въ Атина, Цариградъ, Смирна и Бейрутъ. — На 1822 год. Американскитѣ миссіонери отворихъ една печатница, въ която напечатахъ нравствено-религіозни съчиненія на сичкитѣ почти язици; а въ 1833 год. тѣзи печатница бѣше препесена въ Смирна и Бейрутъ. Въ сѣщото време печаташе книги на сички вѣсточни нарѣчія и Англиканското черковно общество; но това общество работи само до 1842 год. А подиръ двѣ години (1846 год.) Протестантитѣ отворихъ въ Малта протестанската коллегія, и сичката дѣятелность на протестантитѣ са осрѣдоточи врѣхъ това, да търсѣжѣтъ способни юноши между вѣсточнитѣ народи и да ги испроваждатъ въ Малта за да са учѣтъ за учители доктори и др. че послѣ да дѣйствувать между съотечественицитѣ си за въ полза на протестанската пропаганда. Но най голѣмо вниманіе малтійската коллегія бѣше обърнала на Българитѣ и жалаеше да има отъ